

2013 Türk Dünyası Kültür Başkenti Eskişehir'de TÜRK DÜNYASI BİLİM KÜLTÜR VE SANAT ÖDÜLLERİ VERİLDİ

Vali Güngör Azim Tuna - Yunus Zeyrek

Eskişehir 2013 Türk Dünyası Kültür Başkenti faaliyetleri arasında, Eskişehir Osman Gazi Üniversitesi Kongre Merkezinde **Türk Dünyası Bilim, Kültür ve Sanat Ödül Töreni** yapıldı. Programa Eskişehir Valisi Güngör Azim Tuna, TÜRKSOY Genel Sekreteri Düsen Kaseinov ve ödül verilen bilim ve kültür adamlarının yanı sıra Millî Eğitim Bakanı Nabi Avcı, bazı milletvekilleri, Garnizon Komutanı ile yerli ve yabancı davetliler katıldı. Vali Tuna, bu törende çok anlamlı bir konuşma yaptı.

Kutadgu Bilig yazarı **Edip Ahmed Yükneci**'nin *edep, söz ve nasihat* temalı sözlerine işaret eden Vali Tuna, "Türk Dünyasının Kültür Başkenti olan Eskişehir, yıl boyu gerçekleştirdiği uluslararası faaliyet ve projelerle Türk dünyasında bir gönül birliği tesis etmek için öncülük yapmıştır. 30'un üzerinde ödülün verileceği bu törenle Eskişehir, aynı misyonuna devam ederek Türk dünyasının dilde, fikirde, işte ve gönülde bir ve beraber olduğu bir merkez olma özelliğini kalıcı hâle getirecektir." dedi.

Konuşmasında İsmail Gaspıralı'nın doğumunun 150. Yıldönümü olduğunu söyleyen Vali Tuna, "Kendisine Allah'tan rahmet diliyoruz. Onun bu hayalini 2013 yılında Türk Dünyası Kültür Başkenti Eskişehir'de gerçekleştirmenin haklı gurur ve sevincini yaşıyoruz. Ruhu şad olsun!" diyen Vali, ödül töreninin 20 Mart'ta gerçekleştirilmesinin özel bir anlamı olduğunu belirtti ve şöyle devam etti: "Türk takvimine göre yeni yılın ilk günü 21 Mart'tır. Türk dünyasında farklı isimlerle ifade edilen Nevruz, bahar bayramı olduğu gibi aynı zamanda yılın ilk günüdür. Türk takvimine göre yılın son gününde, bu ödül töreniyle Türk dünyasına farklı alan

ve disiplinlerde verilen hizmetlerin bir değerlendirilmesi yapılacak ve ümit dolu yeni bir yıla güzel bir başlangıçla merhaba denilecektir. Nevruz şenlikleriyle birleşen bu törenle toprağın yeniden canlandığı baharın başlangıcında gönül birliğimiz ve dostane ilişkilerimiz de neşvünema bulacaktır."

İsmail Gaspıralı'nın doğumunun 150. Yıldönümü olduğuna işaret eden Vali Tuna, "Kendisine Allah'tan rahmet diliyoruz. Onun bu hayalini 2013 yılında Türk Dünyası Kültür Başkenti Eskişehir'de gerçekleştirmenin haklı gurur ve sevincini yaşıyoruz. Ruhu şad olsun! Yunus Emre, 'Sözüm ay gün için değil, sevenlere bir söz yeter/Sevdiğim söylemez isem, sevmek derdi beni boğar.' der. Biz de Yunus misali 'sevdiğimizi' söylemeden edemeyiz. Bu sevgimizin bir ifadesi olarak Türk dünyasına hizmet eden siz kıymetli gönül insanları için **Türk Dünyası Bilim, Kültür ve Sanat Ödülleri**ni düzenledik."

Ödüller sahiplerine Bakan Nabi Avcı, Vali Güngör Azim Tuna, TÜRKSOY Genel Sekreteri Düsen Kaseinov ve Rektör Prof. Dr. Hasan Gönen tarafından verildi. Dergimizin Editörü **Yunus Zeyrek** ödülünü Vali Güngör Azim Tuna'dan aldı. Program, Adana Olgunlaşma Enstitüsü tarafından sunulan Saray Kıyafetleri defilesiyle sona erdi.

Türk Dünyası Bilim, Kültür ve Sanat Ödülleri:

1. Hasan Celal Güzel (Türkiye)
2. Cengiz Alyılmaz (Türkiye)
3. İrfan Gürdal (Türkiye)
4. Yunus Zeyrek (Ahıska)
5. Firuz Fevzi (Afganistan)
6. Ramiz Rövsan (Azerbaycan)
7. Gali Galiyev (Başkurdistan)
8. Rahmi Ali (Batı Trakya)
9. Hayriye Süleymanoğlu (Bulgaristan)
10. İlya İvanov (Çuvaşistan)
11. Ludmila Karaçoban (Gagavuz)
12. Ata Terzibaşı (Irak)
13. Cevat Heyet (İran)
14. Asker Doduyev (Karaçay)
15. Olcas Süleymanov (Kazakistan)
16. Tölöbek Abdurrahmanov (Kırgızistan)
17. Fevzi Yakuboğlu (Kırım)
18. İrfan Morina (Kosova)
19. Murat Avezov (Nogay)
20. Fatma Sadık (Romanya)
21. Mevlüt Dudiç (Sancak)
22. Mirfatih Zakiyev (Tataristan)
23. Saim Sakaoğlu (Türkiye)

KIRIM VE KAFKASYA KONULU KONFERANS

Dergimizin Editörü Yunus Zeyrek, Ankara'da **Gönüllerde Birlik Vakfı**'nda "*Osmanlı Devleti Zamanında Kırım, Kafkasya ve Sarıkamış Felâketi*" konulu bir konferans verdi. Konferans, konuklar ve üniversiteli gençler tarafından ilgiyle dinlendi. Zeyrek, Altın Ordu Devleti zamanından başlamak suretiyle Karadeniz'in kuzeyinde, Kıpçak ülkesindeki tarihî gelişmeleri, Kırım ve Kazan hanlıklarını özetle anlattı. Önce iç karışıklıklar çıkarıp sonra da buraları ele geçiren Rus yayılcılığına işaret eden Zeyrek, Kafkasya'da uzun yıllar süren hürriyet mücadeleleri hakkında bilgi verdi. Tarihî perspektifi özetledikten sonra Birinci Dünya Savaşı ve Sarıkamış cephesinde yaşanan trajediyi anlattı. Konuşmasının sonunda gençlerin sorularına da cevap veren Zeyrek, "*Vaktiyle bir cihan devleti olan Osmanlı İmparatorluğu, Avrupa'daki teknik gelişmeleri zamanında takip edememiştir. Daha önce Kazan ve Kırım hanlıklarına vergi veren Ruslar, kısa zamanda teknik ve silâh üstünlüğünü ele geçirek gözünü Osmanlı topraklarına dikmiştir. Çok kan dökmüşler ve adeta Türk coğrafyasını*

baştanbaşa ele geçirmişler; Türkiye devleti üzerinde bugün bile devam eden ağır bir nüfuz kurmuşlardır. Bundan dolayı Kırım, Kazan ve Kafkasya konularında aktif bir siyaset takip edememiştir." dedi.

ANLAMLI BİR ZİYARET

Ankara'da muhtelif üniversitelerde okuyan Ahıskalı gençlerden bir grup, 30 Mart Pazar günü, **Bizim Ahıska Kültür Derneği**'nin kuruluşunu tebrik üzere büromuzu ziyaret etti. Derneğe üye olarak kaydedilmek üzere hazırlanan müracaat formlarını Yunus Zeyrek'e veren gençler, bu derneğin kurulmasından duydukları sevinç ve

memnuniyeti ifade ettiler. Bundan sonra Ankara'da yapılabilecek sosyal ve kültürel faaliyetler üzerinde düşünce ve tekliflerini dile getirdiler.

Fotoğraftakiler (sağdan): Erkin Halilov, Alihan Fahratoev, Orman Ulfanov, Sardal Muxlisov, Esmer Safarova, Farida Kusaeva, Sanam Mustafaeva, Naile Sarvarova, İlham İsmailov; arkada Cabir Aydarov ve Yunus Zeyrek.

EDİRNE'DE AHISKA KONFERANSI

Edirne'ye ilk geldiğimden beri Türkiye'nin diğer bölgelerinde olduğu gibi 1829'da imzalanan Edirne Antlaşması'yla Rusya'ya terk edilen Ahıska dediğimde o klasik "Alaska mı?" cevabına maalesef ben de muhatap oldum! O andan itibaren elimden geldiği kadar Ahıska'nın Alaska olmadığını, Ahıska'nın bir Türk yurdu olduğunu üniversite arkadaşlarıma ve çevremdeki insanlara anlatmaya çalıştım.

Ahıska konusunda daha geniş çaplı bir organizasyon yapılmasını istiyordum. Özellikle Ahıska Türklerinin büyük değerlerinden biri olan, Ahıska konusunda birçok kitap yazmış ve halen **Bizim Ahıska** dergisini çıkarmakta olan Yunus Zeyrek Hocamızın üniversitemizde bir konferans vermesini arzu ettim. Bunun için üniversitemizin Türk Dünyası Araştırmaları Topluluğunun Koordinatörü Yrd. Doç. Dr. Hasan Demiroğlu hocamıza bu konuda bize yardımcı olmasını istedik; o da bize olumlu cevap verdi ve bu işle bizzat ilgilendi.

Nihayet beklenen gün geldi; 29 Nisan 2014 Salı günü Trakya Üniversitesi İktisadî ve İdarî Bilimler Fakültesi Prof. İbrahim Hakkı İnan Konferans Salonu'nda *Ahıska Türklerinin Dünü Bugünü ve Yarını* adlı konferansımız gerçekleşti. Konferansa Edirne'de öğrenim gören Ahıskalı öğrencilerden Feride Mehmetoğlu, Yunus Zeyrek'in yazdığı ve her dinlediğimizde tüylerimizin diken diken olduğu **Ben Ahıska'yım** adlı şiiri okumasıyla başladı.

Yrd. Doç. Dr. Hasan Demiroğlu Hocamızın açış konuşmasının ardından Yunus Zeyrek Hocamız mikrofonu davet edildi. Slaytlarla birlikte devam eden konuşma ve soru-cevap kısmı yaklaşık 1.5 saat sürdü. Üniversitemizin Uluslararası İlişkiler Bölümünden Doç. Dr. Fahri Türk, Yunus Hocamıza plâket takdim etti. Toplu olarak hatıra fotoğrafı çekildik. Böylece güzel bir program sona ermiş oldu.

Başta Hasan Demiroğlu ile konferansa dinleyici olarak katılan hocalarımız olmak üzere konferansın gerçekleşmesinde emeği geçen herkese ve bizi kırmayıp Ankara'dan Edirne'ye gelen değerli Yunus Zeyrek Hocamıza Edirne'de öğrenim gören Ahıskalı öğrenciler adına sonsuz teşekkürlerimizi arz ediyoruz.

*Laçın Polat-Edirne
Trakya Üniversitesi-Bilgisayar Mühendisliği*

İNEBOLU'DA 1915 KONFERANSI

Dergimizin Editörü Yunus Zeyrek, Kastamonu'nun İnebolu ilçesinde "1915 Nedir?" konulu bir konferans verdi. İnebolu Kaymakamlığı tarafından düzenlenen konferans, ilçe adli ve mülki erkânı ile öğretmenler, öğrenciler ve halk katıldı. 24 Nisan akşamı Belediye Düğün Salonunda verilen konferans Kaymakam Gökhan Görgülüarslan'ın takdim konuşmasıyla açıldı.

Dünyadaki Ermeni diasporası ile yurdumuzda onlara içeriden destek veren çevrelerin her sene 24 Nisan'da dile getirdikleri ve 1915 yılında Türk devletinin Ermeni halkını yok etmek amacıyla kıldığı gibi iddialarla milletimizi ve devletimizi köşeye sıkıştırma çabalarına işaret eden Zeyrek bu iddialara tarihî belge ve bilgiler ışığında cevap verdi. Büyük bir ilgiyle izlenen konferansta konuşan Zeyrek, slâyt gösterisi eşliğinde özetle şunları ifade etti: "Yaklaşık bin seneden beri Anadolu'da birlikte yaşadığımız Ermeni halkı, önce 1828 savaşında Rusya'nın parlak vaad, tahrik ve teşvikleriyle ifsad edilmiş, kafaları karıştırılmıştır. Çıldır eyaletimizin önemli bir kısmıyla bu eyaletin merkezi Ahıska şehrimizi kaybettiğimiz 1828 harbi, maalesef eski komşularımızın silâh çekmeye ve kanunuzu dökmeye başladıkları bir zamandır. Bu savaş sırasında kan döken Ermeni komşularımız, Doğu Anadolu'dan kaçarak Rusya'nın eline geçmiş olan eski Revan Hanlığı topraklarına gittiler. Bugünkü Ermenistan nüfusunun çoğu bunlardan meydana gelmektedir. 1887'de başlayan Ermeni terörü, 1890'lı yıllarda Anadolu'nun hemen her yanında isyana dönüşmüş ve devlete silâh çekmiş hatta padişaha bombalı saldırı gerçekleştirmiştir. Birinci Dünya Harbi'nde bilhassa Kafkas Cephemizde artık dayanılmaz hâle gelen Ermeni komitelerinin düşmanca faaliyeti, Türklerin ve Ermenilerin çok acı çekmelerine sebep olmuştur. Sarıkamış felâketimizi fırsata çevirmek isteyen Ermeni komiteleri, devleti daha etkili bir tedbir almaya mecbur etmiştir. İşte 1915, neredeyse yüz yıla varan bir iç

Kaymakam Gökhan Görgülüarslan - Yunus Zeyrek

terör ve tehdidine son veren uygulamaların tarihidir. Buna soykırım demek, Hitler'in yaptığı soykırımdan haberi olmamak anlamına gelir. Biz bu acı olayların yaşanmamış olmasını dilerdik. Fakat kendi yurdunu ve mevcudiyetini korumak zorunda olan bir devlet bu yaşananlardan sorumlu tutulamaz. Ermenilerin, Mondros Mütarekesi'yle çekildiğimiz Doğu Anadolu'da işledikleri cinayetlerin haddi hesabı yoktur. 1918'de Van, Erzurum, Erzincan ve Kars, adeta bir harabeye çevrilmiştir. Ermeni terörü 1920'li yıllarda devrin hükümet erkânını katletmesi yetmiyormuş gibi 1970 ve 80'li yıllarda da birçok diplomatımızın canına kıyarak vahşet örneği vermiştir. 1990'lı yıllar ise Azerbaycan-Karabağ'da Türk halkına kan ağılatmışlardır. Maalesef yakın tarihimiz henüz yazılmış sayılmaz. Siyasî mülâhazalarla tarih yazarsanız yazık olur, günah olur. Yeni nesiller, tarihe siyasî konjonktürden bakmamalı; tarihi ciddî kaynaklardan öğrenmeli; ecdadının soykırım suçu işlemediğini iyi bilmeli ve yarınlara alınık ve başı dik bakmalıdır."

Konferanstan sonra Kaymakam Görgülüarslan, Zeyrek'e teşekkür etti ve bir plaket verdi.

Haber: http://www.inebolupostasi.com/kaymakamliktan-1915-nedir-konferansi_h506.html

Muğla Üniversitesinde AHISKA TÜRKLERİ KÜLTÜR PROGRAMI

Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesinde okuyan Ahıskalı öğrenciler, hazırlamış oldukları programı, 14 Mart 2014 günü üniversitenin Atatürk Kültür Merkezi A salonunda sundular. Üniversitenin Anadolu Kartalları Doğa ve Kültür Topluluğu tarafından hazırlanan program Muğla'da bir ilk olması bakımından önemliydi.

Program, topluluğun rehber hocası **Yrd. Doç. Dr. Ahmet Demirak**'ın açış konuşmasıyla başladı. Demirak, Ahıska Türklerinden ve onların yaşadığı hazin hikâyeden bahisle dinleyicileri duygulandıran güzel bir konuşma yaptı.

Kürsüye gelen Yunus Zeyrek, slayt gösterisi eşliğinde Ahıska Türklerini anlattı. Bilhassa Ahıska gençliğine hitap eden Zeyrek, derslerine iyi çalışmalarını ve bir an evvel hayata atılarak halkına hizmeti şiar edinmelerinin zaruretine işaret etti.

Ankara'dan gelen İlham İsmailov da gitarıyla

Ahıska konulu şiirleri seslendirdi.

Programı organize eden Anadolu Kartalları Doğa ve Kültür Topluluğu Başkanı Servel Ulfanov, metni Yunus Zeyrek tarafından yazılan *Hürriyet* başlıklı monologu başarıyla sundu. Rusya'dan Türkiye'ye gelmiş olan Ahıskalı bir üniversite öğrencisinin duygu ve düşüncelerini anlatan monolog da konusunda bir ilk olması bakımından ilgi çekiciydi. Program Ahıska Folklor Ekibinin gösterisi ve şiirlerle son buldu.

Ahıska Türkleri Kültür Gecesi'ne Muğla Üniversitesi öğretim üyeleri ile burada okuyan gençlerden başka Ankara ve Isparta'dan gelen öğrenciler katıldı. Ayrıca Posof Kaymakamı olduğu sırada Ahıska ile yakından ilgilenen Muğla Seydikemer Kaymakamı **Muammer Köken** de şeref misafiri olarak oradaydı.

Bizim Ahıska

AHISKA'DA MİNARE YERİNE DİKİLDİ

Ardahan Müftülüğü elemanları tarafından Gürcistan'ın Adigön bölgesindeki Çela köyünün camisine yaptırılan minare, Gürcistan makamları tarafından yıkılmıştı. Caminin yanından sökülerek Başkent Tiflis'e götürülen minare yapılan incelemelerden sonra geri getirildi. Minareyi füze veya roket korkusuyla ayaklanan ve yıkılmasını isteyen Hristiyan Gürcülere ve papazlarına karşı direnen Müslümanlar tutuklanmış ve para cezasına çarptırılmıştı. Başkent Tiflis'te minareyle ilgili incelemeler devam ederken Batum Müftülüğünün de girişimleriyle minare yeniden caminin yanına getirildi. Bir müddet daha caminin yanında bekletilen minare, hükümet kararıyla yeniden yerine dikildi ve tutuklanan Müslümanlar serbest bırakılırken alınan para cezaları da iade edildi.

Cela köyündeki minare dimdik dururken Gürcistan'daki Müslümanlar da yeni hükümete teşekkür ettiler. Minare taşınırken bazı kırıklar meydana gelmişse de bu kırıkların tamir edileceği belirtildi.

38 haneli Cela köyünün 29 hanesi Müslüman aile olduğu için caminin alt katı da Kur'an Kursu olarak kullanılmaktadır. 24 öğrencisi olduğu belirtilen Kur'an Kursunun cumartesi ve pazar günleri eğitim verdiği belirtildi.

Halil İbrahim Ataman/Gürcistan-Özel

DOMUZLAR ARTIK KÖYLERE İNİYOR

Ardahan'ın Posof ilçesinde domuzlar artık köylere iniyor.

Kış mevsiminin uzun sürmesi yaban hayatını da olumsuz şekilde etkiledi; yabani hayvanlar köylere inmeye başladı. Evcil hayvanlar kar yüzünden otlaklara çıkamadığından kurtlar köpekleri kaçırdıkça domuzlar da köy yakınında ve kar olmayan tarlaları kazıyarak yiyecek arıyorlar. İşte Posof'un Demirdöven köyüne gelen domuzlardan biri, köylüler tarafından vurularak öldürüldü. Domuzun büyüklüğü görenleri şaşırttı.

Halil İbrahim Ataman-Posof

ANKARA'DA AHISKA GECESİ

Bizim Ahıska Kültür Derneği, Ankara'da Ahıskalılar Gecesi programı düzenledi. Programa Ankara'da öğrenim gören Ahıskalı öğrencilerle Ankara'da ikamet eden Ahıskalı aileler katıldı. 27 Nisan 2014 Pazar günü akşamı düzenlenen ve geniş bir katılıma sahne olan program, Ankara'da bir ilk olması bakımından oldukça anlamlıydı. Programda, konuşmalar, skeçler, müzik eşliğinde eğlence ve sohbet vardı. Geceye katılanlar bu tür programların tekrar etmesini hatta hiç olmazsa yılda bir düzenlenmesi gerektiğini dile getirdiler. Ankara Öğrenci Temsilcisi Alihan Ferhatov'un açış konuşmasından sonra kısa bir konuşma yapan Ankara Bizim Ahıska Kültür Derneği Başkanı Yunus Zeyrek, uzaklarda yaşayan bütün hemşehrilerin bu tür sosyal faaliyetlerde bir araya gelmelerinin gereğine ve önemine işaret etti. Ahıskalı aileler ve öğrenciler de 'bütün Ahıska Türkleri nerede yaşarsa yaşasın vatan davasını akıldan çıkarmamalı, kendi kültürünü muhafaza etmeli ve kültürel değerlerimizi yeni nesillere aktarmalıdır' fikrinde birleştiler.

Sabir Askeroğlu

ARDAHAN TÜRKÜLERİ:
KURA'NIN SESİ

Dergimizin posta kutusundan çıkan paket, Ardahan Valiliği tarafından gönderilmişti. Paketten Ardahan ve ilçelerinin tarihi ve tabii güzellikleriyle dolu albümle bir de CD çıktı. *Kura'nın Sesi* (keşke *Kür'ün Sesi* olsaydı!) adını taşıyan CD'de Ardahan türküleri var. Valiliğin desteği ile hazırlanan bu CD, profesyonel anlamda Ardahan türkülerini bir araya getiren ilk deneme halinde. Bu türkülerini dinlerken Ardahan'ın Ardahan olduğunu ve Cumhuriyet devri boyunca Ardahan'ın nasıl Kars'ın gölgesinde silik kalmış olduğunu hissettik, yeniden hüznüldük. Zira bizim çocukluğumuz ve gençliğimiz Kars'a sonradan adeta zorla eklenmiş akordeonla çalınan havalarla geçti. Hâlbuki bu bölgenin yerli

çalgıları vardı. İşte bu CD'de bu çalgılarla ve Ardahan'ın kendi ağızıyla söylenmiş türkülerini dinliyoruz. Çok güzel bir iş yapılmış. Şüphesiz daha güzeli de yapılabilirdi. Meselâ Aşık Şenlik'ten iki deyiş, bu türkülerin arasına sıkıştırılacağına, yöre aşıklarının deyişleri ayrı bir çalışma konusu yapılabilirdi. Bu münasebetle başta Ardahan Valiliği olmak üzere işin mutfağında çalışanları ve değerli sanatkarlarımızı kutluyor, hepsine ayrı ayrı teşekkür ediyoruz.

Bizim Ahıska